

Ғарышты зерттеу және ғарыштың экологиясы

5 - сынып

*География пәнінің мұғалімі:
Кәрімжан Әлішер Тұрарұлы*

Сабактың мақсаты:

Оқушыларға ғарыш әлемі, ғарышты зерттеу туралы түсінік беру.

Күтілетін нәтиже:

Оқушылар жаңа білім алады.

Ынтымақтастық атмосферасы орнайды.

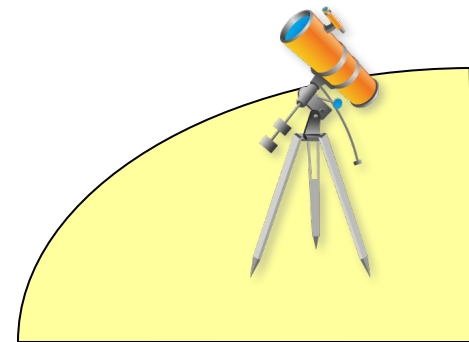
Қызығушылықтары артады.

Сыни ойлау дағдылары қалыптасады.

- Топқа бөліну тренингі:
«Үзілген мақалдар» Оқушылар табиғат туралы жазылып, қиылған мақалдарды құрастыру арқылы өз топтарын табады.

Үй тапсырмасы

- Сұрақтар арқылы үй тапсырмасын тексеру:
- 1.Қандай аспан денелері Күн жүйесін құрайды?
- 2.Қандай ғаламшарлар Күн жүйесіне жатады?
- 3.Ғаламшарлар қандай топқа бөлінеді?
- 4.Ғаламшарлар мен жұлдыздардың қандай айырмашылығы бар?
- 5.Қайсы ғаламшарлар Күнге жақын орналасқан?

КҮН ЖӘНЕ КҮН ЖҮЙЕСІ

КҮН МЕН ҒАЛАМШАРЛАРДЫҢ САЛЫСТЫРМАЛЫ ТҮРДЕГІ КӨЛЕМІ

МЕРКУРИЙ \varnothing 4 878 км

ШОЛПАН \varnothing 12 101 км

АЙ \varnothing 3 476 км

ЖЕР \varnothing 12 756 км

МАРС \varnothing 6 787 км

ЮПИТЕР \varnothing 142 984 км

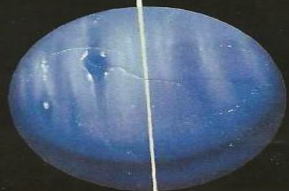
АСТЕРОИД

КҮН \varnothing 1 400 000 км

САТУРН \varnothing 120 536 км

УРАН \varnothing 51 118 км

НЕПТУН \varnothing 49 528 км

КОМЕТА

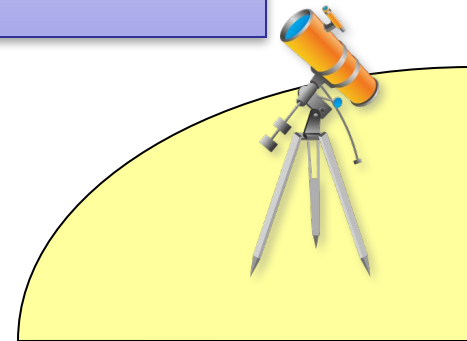
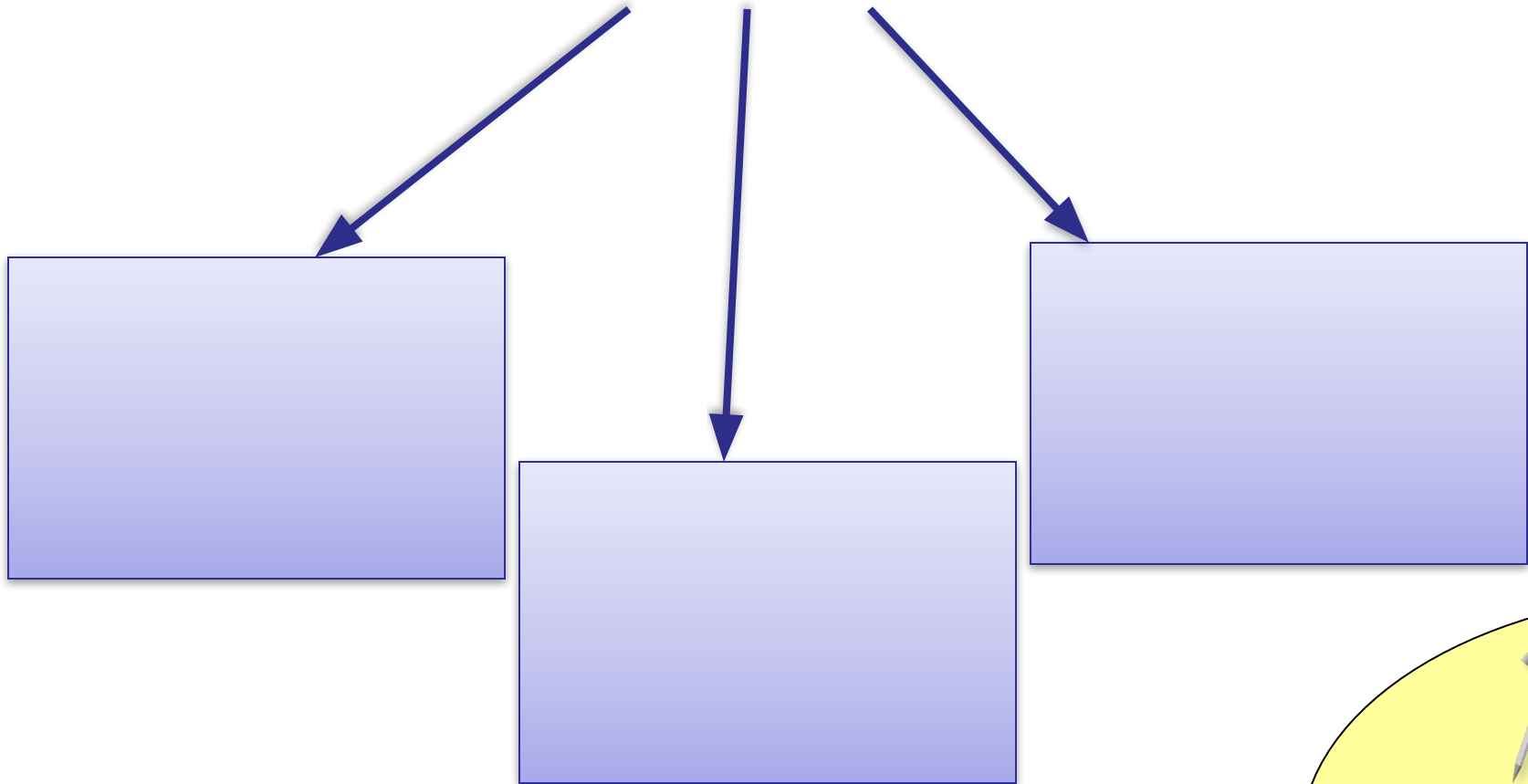

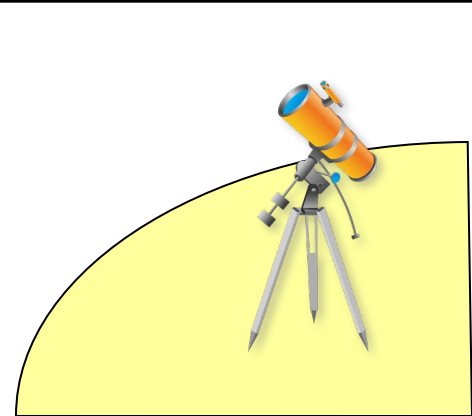
Күн жүйесіндегі ғаламшарлар бетіндегі температура, күн мен түннің және жылдың ұзақтығы:

Меркурий	90 °C	58,65 күн	87,96 күн
Шолпан	462 °C	243,01 күн	224,70 күн
Жер	14 °C	23,93 сағат	365,25 күн
Марс	-60 °C	24,63 сағат	686,98 күн
Юпитер	-150 °C	9,90 сағат	11,86 жыл
Сатурн	-180 °C	10,67 сағат	29,46 жыл
Уран	-210 °C	17,90 сағат	84,02 жыл
Нептун	-220 °C	19,2 сағат	164,77 жыл

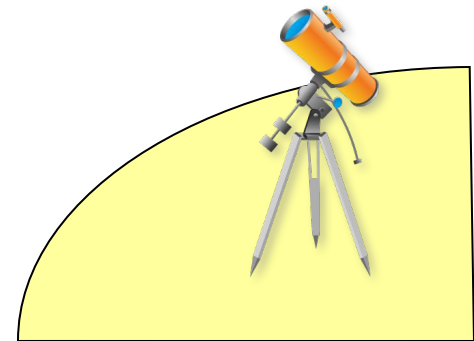
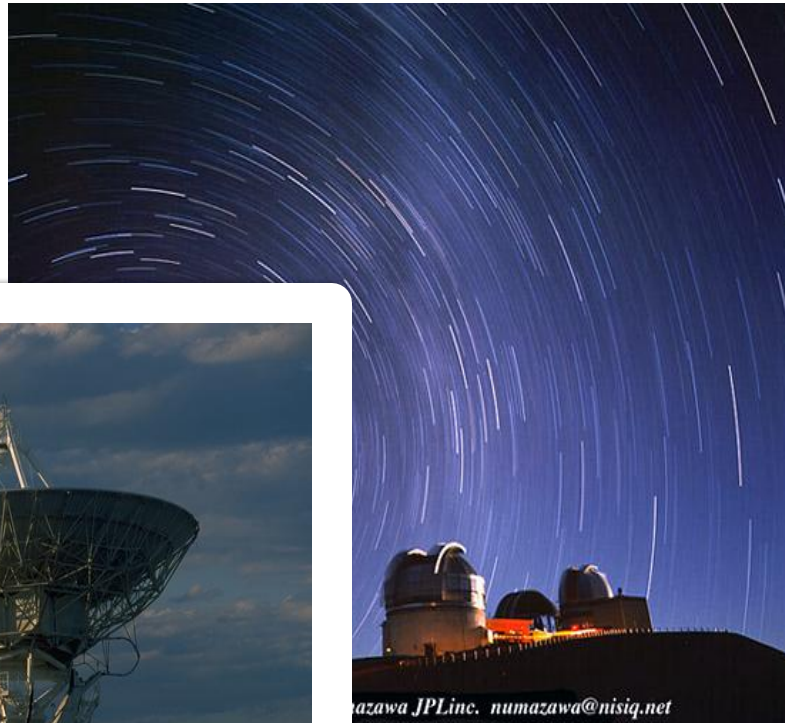

Телескоптар пайдаланылды:

Ғарышты зерттеу нысандары

“Бұл кім?” ойыны

Гагарин Юрий Алексеевич
12 сәуір 1961 жылы
алғашқы ғарышқа ұшқан
ғарышкер ұшу ұзақтығы 1
сағат 48 минут

Леонов Алексей Архипович
1965 жылы 18 наурызда алғаш
рет ашық ғарышқа ұшқан адам
ұзақтығы 12 минут 9 секунд

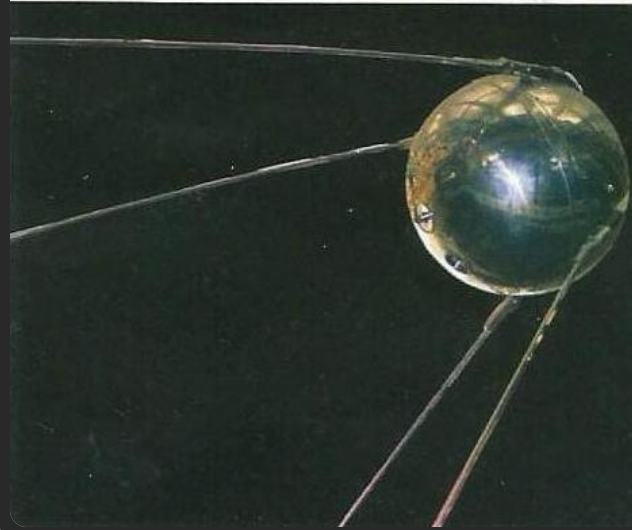
**Әубәкіров Тоқтар
Оңғарбайұлы**
Қазақстанның бірінші
ғарышкері
1991 жылы 2 қазанда
ұшты

**Мұсабаев Талғат
Амангелдіұлы**
1 шілдеде ұшты, ғарыш
кеңістігінде 127 тәулік
болды

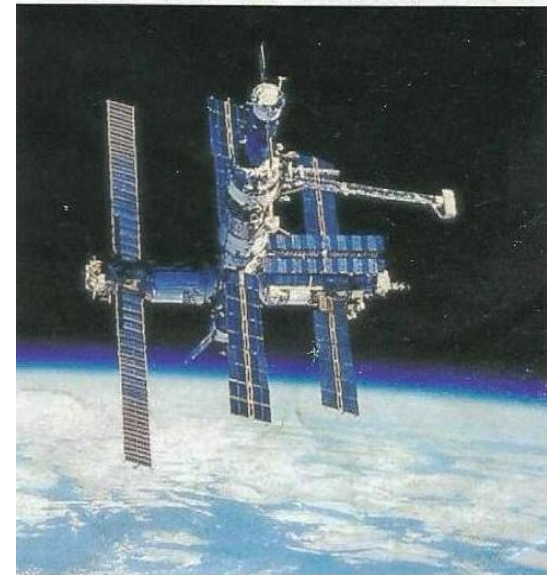
АЛҒАШҚЫ ЖАСАНДЫ ЖЕР СЕРІГІ (СССР)

«ИНТЕРКОСМОС-1» - ЖЕР СЕРІГІ

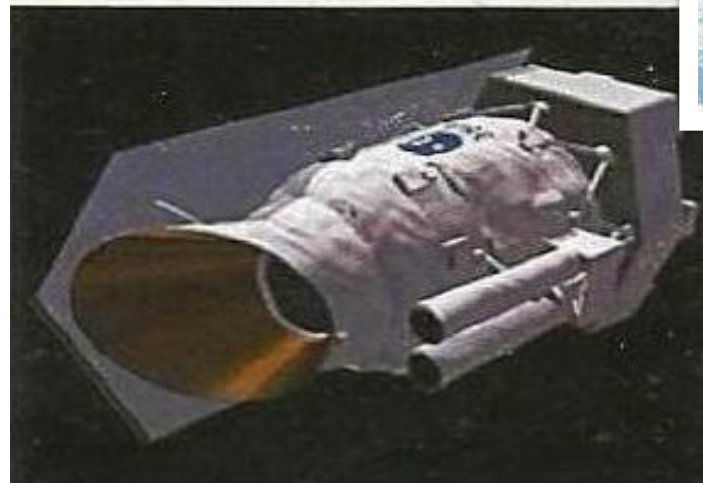
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒАРЫШ СТАНЦИЯСЫ

ЛУНОХОД-1 (СССР)

ИНФРА ҚЫЗЫЛ
ТҮСТІ ТЕЛЕСКОП

§8 Ғарышкерлерге арнап
материал дайында.

